

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
«Менеджмент, публічне управління та HR-технології»
прот. № 1 від 18.09.2023 р.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

СИЛАБУС

2023 / 2024 навчальний рік

Галузь знань	- 07 Управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	- 073 Менеджмент	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	- Менеджмент організацій і адміністрування	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	-	перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	-	6

Спікер курсу - [Крихтіна Юлія Олександрівна](#) (д-р наук з держ.упр, професор)

Контакти: 38 (057) 730-10-46, e-mail: kryhtina@kart.edu.ua

м. Харків, пл. Фейербаха, 7, ауд. 3.406

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується необхідністю формування міжнародними економічними співтовариствами і кожною державою

зокрема, надійного фінансового механізму щодо забезпечення зовнішньоекономічних відносин між державами та суб'єктами господарювання різних країн. Стійкі взаємовигідні зовнішньоекономічні зв'язки сприяють економічному зростанню і процвітанню держави, підприємств і населення. Особливе місце в цьому процесі займають фінансові відносини. Зростання масштабів зовнішньоекономічного співробітництва і поява нових його форм є передумовою щодо оптимізації системи фінансування і кредитування зовнішньоекономічної діяльності, що не є можливим без застосування фінансового аналізу.

Метою викладання навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз” є опанування майбутнім фахівцями-управлінцями теорії і практики здійснення фінансового аналізу у суб'єктів підприємницької діяльності, сформувані у студентів уміння та навички кваліфіковано проводити фінансовий аналіз підприємства, робити обґрунтовані висновки, знаходити шляхи поліпшення його фінансового стану та покращення фінансових результатів; робити висновки про реальний фінансовий стан та фінансові результати діяльності підприємства з метою прийняття/ відхилення рішення про подальше співробітництво.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Фінансовий аналіз” є ознайомлення студентів із сучасними науковими досягненнями в теоретичних питаннях фінансового аналізу, вивчення способів оцінки фінансового стану підприємства, методів прогнозування кінцевого результату і вибору оптимальної фінансової стратегії підприємства в умовах здійснення господарської діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз” є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань фінансового аналізу діяльності підприємств на основі останніх досягнень даної науки з урахуванням світового досвіду здійснення фінансово-аналітичних робіт.

Курс має на меті сформувані та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-сміслову компетентність (здатність демонструвати ґрунтовні знання щодо сутності фінансового аналізу і пов'язаних з ним понять);

2. Навчально-пізнавальну компетентність (здатність розуміти основи формування фінансової стратегії підприємства та її основних складових відповідно до тенденцій зміни зовнішнього середовища);

3. Інформаційну компетентність (розвиток вмій студента до самостійного пошуку та аналізу показників, що характеризують діяльність підприємств за допомогою сучасних інформаційних технологій);

4. Комунікативну компетентність (здатність виокремлення факторів, які регулюють сукупну вартісну оцінку капіталу підприємства та окремих його елементів, що приймають участь у відтворювальному процесі, використовуючи новітні інформаційні технології);

5. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до вирішення задач, що потребують вирішення).

6. Професійні компетентності (здатність розуміти принципи, методи і форми фінансового забезпечення підприємницької діяльності в умовах мінливого

середовища відповідно до норм чинного законодавства; здатність розуміти сутність управління активами та пасивами підприємства та виявляти особливості управління їх окремими елементами; набуття практичних навичок фінансового аналізу суб'єктів господарської діяльності; демонструвати знання щодо методик проведення аналізу за окремими напрямками діяльності підприємств).

Програмні результати навчання

- вміння розраховувати та класифікувати показники фінансового стану підприємства;
- вміння оцінювати ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, кредитоспроможність, ділову активність, рентабельність та беззбитковість підприємства;
- здатність застосовувати методику комплексного аналізу фінансового стану підприємства;
- проводити індивідуальні дослідження з обраного напрямку фінансового аналізу;
- презентувати результати наукових досліджень на конференціях, засіданнях наукових секцій, гуртків, під час круглих столів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить питання фінансового аналізу, ви хочете дізнатися яким чином здійснюється діагностика фінансового стану підприємства, хочете вміти аналізувати та планувати надходження та витрати за напрямками діяльності підприємства, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс дає студентам глибоке розуміння щодо фінансового аналізу.

Курс складається з однієї лекції кожного тижня та одного практичного заняття один раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Результатом навчання є вміння застосовувати концепції, методи та інструменти фінансового аналізу за окремими напрямками діяльності підприємства.

Практичні заняття курсу передбачають вивчення прийомів та методів, які дозволяють встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією, зокрема, між системою фінансового аналізу та іншими компонентами системи управління. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» (<http://do.kart.edu.ua/enrol/index.php?id=5621>), поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Дистанційне навчання з курсу «Фінансовий аналіз» містить календарний план, методичні рекомендації, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу.

Теми курсу. Для денної форми навчання

- Тема 1. Значення і теоретичні основи фінансового аналізу
- Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу
- Тема 3. Аналіз активів підприємства
- Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу підприємства
- Тема 5. Аналіз грошових потоків підприємства
- Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
- Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
- Тема 8. Аналіз ділової активності
- Тема 9. Аналіз фінансових результатів підприємства
- Тема 10. Аналіз рентабельності підприємства
- Тема 11. Аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» (аналіз беззбитковості)

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, і, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування: залік.

Порядок оцінювання результатів навчання визначається Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту.

Формування оцінки за 100-бальною шкалою

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль:	до 60
1) індивідуальні завдання	до 40
2) практичні заняття	до 20
Модульний контроль	до 40

Примітки. До поточного контролю входять сумарні бали за виконання індивідуальних завдань, оцінювання результатів виконання практичних та інших видів навчальних занять

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить **100** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів

модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту/заліку) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) для іспитів, курсових робіт/проектів або зараховано/незараховано для заліків) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за національною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Викладач:

Крихтіна Юлія Олександрівна – професор кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій УкрДУЗТ.

Кандидат економічних наук з 2009 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д.64.820.05 при Українській державній академії залізничного транспорту за спеціальністю 08.00.04-економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), тема дисертації «Розробка економічного механізму ефективності ресурсозбереження на підприємствах транспорту (методичний підхід)», номер диплома ДК 055073.

Доктор наук з державного управління з 2022 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д64.707.03 при Національному університеті цивільного захисту України за спеціальністю 25.00.02 - механізми державного управління, тема дисертації “Механізми формування та реалізації державної політики розвитку транспортної галузі України”, номер диплома ДД012932.

Напрямок наукової діяльності: управління фінансово-економічними ризиками транспортних підприємств при здійсненні логістичної та зовнішньоекономічної діяльності; економічні аспекти публічного управління та врядування; державна політика розвитку транспортної галузі України.

Загальний стаж науково-педагогічної роботи 27 років.

Автор понад 110 наукових праць та навчально-методичних розробок.

Член галузевої експертної ради (ГЕР) галузі 28 «Публічне управління та адміністрування» НАЗЯВО.

Основні заходи запобігання та виявлення порушень академічної доброчесності

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності

Основні заходи запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Українського державного університету залізничного транспорту (далі – Університет)
<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennja-pro-oop-ukrduzt-2021.pdf>,

зокрема:

- виховання та розвиток у здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях, при спілкуванні з викладачами, керівниками робіт та між собою, у тому числі неформальному, та у повсякденній діяльності протягом всього строку навчання в Університеті: спроможності діяти із позицій академічної доброчесності та професійної етики; бажання та навичок самостійного виконання робіт, завдань тощо; навичок коректного посилання на джерела інформації; усвідомлення значущості норм академічної доброчесності; спроможності оцінювання прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; спроможності надання моральної оцінки власним вчинкам, співвідношенню їх із моральними та професійними нормами;
- залучення здобувачів вищої освіти до розробки та впровадження політики академічної доброчесності в Університеті;
- здійснення постійного інформування про неприпустимість плагіату і можливу відповідальність за нього при проведенні навчальних занять, виконанні письмових робіт;
- створення викладачами атмосфери академічної доброчесності в ході навчальних занять та при спілкуванні зі здобувачами вищої освіти, у тому числі неформальному, та між собою;
- включення до першої (титульної) сторінки курсових, атестаційних робіт декларації про самостійність виконання роботи відповідно до принципів академічної доброчесності;
- оприлюднення атестаційних робіт до їх захисту на сторінці освітньої програми;
- ознайомлення із Кодексом академічної доброчесності Університету, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу;
- проведення відкритих заходів з питань написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань тощо;
- ознайомлення науково-педагогічних, наукових та інших працівників, здобувачів вищої освіти з нормативно-правовими актами, що регулюють питання запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;
- сприяння органам студентського самоврядування, студентській первинній профспілковій організації, органу, який представляє наукові інтереси студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в інформуванні здобувачів вищої освіти про правила наукової етики;
- стимулювання учасників освітнього процесу до взаємодії із органами, відповідальними за дотримання академічної доброчесності та протидії проявам академічного плагіату;

- експертна оцінка, у тому числі з використанням відповідних новітніх технологій, на наявність академічного плагіату в наукових роботах, навчальних виданнях, кваліфікаційних роботах, дисертаціях.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=9012>